

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
№	Дата
вс 134/2	22-07-2020

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
СОФИЯ

ОТГОВОРИ

от Мартин Данчев Данчев – И.Ф. Административен
ръководител – председател на Окръжен съд – Сливен
и кандидат за заемане на длъжността Административен
ръководител – председател на Окръжен съд – Сливен

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на Вашето внимание отговорите си въпросите на
Директора на Българския институт за правни инициативи, поставени на
основание чл.50 ал.1 от Наредбата за конкурсите на магистрати и за избор
на административни ръководители в органите на съдебната власт във
връзка с чл.194а ал.6 от Закона за съдебната власт с писмо изх.№ ИПСН-
132-15 от 15.07.2020 г., публикувани на страницата на ВСС в Интернет на
16.07.2020 г.

1. Какво е Вашето мнение за течащата реформа на съдебната
карта? Следва ли да се взема предвид мнението на
административните ръководители на органи на съдебната власт и на
обществеността при прекрояването на съдебната карта, според Вас?
Ще доведе ли промяната в съдебната карта за по-равномерна
натовареност?

Известно ми е, че основните цели на обсъжданата в момента
реформа на съдебната карта за насочени към изравняване на
натовареността на отделните /районни/ съдилища в страната, както и
постигането на специализация с оглед по-бързо и по-качествено
правораздаване. В този смисъл отношението ми към тази реформа е по

принцип положително. Друг е въпросът по какъв конкретен начин биха могли да бъдат постигнати тези цели, като считам, че това в никакъв случай не бива да става чрез закриване или сливане/вливане на съдилища. Има други възможности и механизми да се постигне относителна равномерност на натоварването на отделните съдилища като напр. промяна на подсъдността и по-широкото внедряване на електронното правосъдие.

През периода 06.07. – 20.07.2020г. бяха организирани 5 публични обсъждания /в петте апелативни района на страна/ на разработените три основни модела за реформата на съдебната карта на ниво районен съд, като аз в качеството си на и.ф. административен ръководител – председател на Окръжен съд – Сливен взех участие в обсъждането проведено на 20.07.2020г. в гр.Бургас. На това обсъждане участваха всички председатели на съдилища от апелативния район, както и представители на местната власт, нотариуси, частни съдебни изпълнители, адвокати и други юристи, представители на гражданското общество. Всеки вкл. председателите на съдилища имаше възможност да изкаже и аргументира становището си по представените модели за реформа, като в крайна сметка преобладаващите мнения бяха, че нито един от тези модели не би допринесъл за постигане на набелязаните цели.

Моето лично становище е, че с известни уговорки и някои корекции предлагания трети модел предвиждащ известна относителна мобилност по отношение на магистратите и съдебните служители от районните съдилища в рамките на даден съдебен окръг принципно би могъл да допринесе до разрешаване на част от проблемите свързани с неравномерната натовареност. Както беше констатирано по време на това обсъждане, обаче, в настоящия момент натоварването в районните съдилища в Сливенски съдебен окръг е оптимално и не е необходимо да се предприемат действия насочени към реформирането им по смисъла на проекта за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища.

2. Резултатите от изследването „Нагласи на магистратите към създаване на механизъм за търсене на дисциплинарна и наказателна отговорност на главния прокурор, председателя на ВКС и председателя ВАС, проведено по поръчка на БИПИ през 2019 г. показват, че 54,5 % от прокурорите и 67 % от съдиите подкрепят промяната на чл.126, ал.2 КРБ по отношение на функциите на главния прокурор. Вие виждате ли перспектива и необходимост от такава

промяна? Кой според Вас, би могъл да извършва независимо разследване срещу главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС?

Съгласно разпоредбата на чл.126 ал.2 от Конституцията на Република България Главният прокурор осъществява надзор за законност и методическо ръководство върху дейността на всички прокурори. В този смисъл ролята на Главния прокурор действително не е да се намесва пряко върху дейността на даден прокурор респ. наблюдаваното от него разследване, нито да дава конкретни указания във връзка с това разследване. Мисля, че цитираната конституционна норма не поражда съмнение в тази насока и следователно не е необходима промяна.

Що се отнася възможността да бъде извършвано независимо разследване срещу Главния прокурор респ. срещу представителите на ВКС и ВАС, считам, че и сега съществуващата правна регламентация позволява това да се осъществи от органите, на които това е възложено т.е. от съответния прокурор, като не е необходимо да бъде създаван специален орган за тази цел. Това е така, той като по Конституция единствено прокуратурата има правомощието да ръководи разследването и да упражнява надзор за законосъобразното му провеждане, като може и да извършва разследване и да привлича към отговорност лицата, които са извършили престъпления, и поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер.

3. Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати с оглед на правилата за тях, разписани в него?

Тъй като съгласно разпоредбата на чл.169 ал.1 от Закона за съдебната власт, за административен ръководител на орган на съдебната власт се назначава магистрат с високи професионални и нравствени качества, моето мнение е, че не е необходимо след избирането си административните ръководители да преминават обучение по кодекса за етично поведение на българските магистрати. Цялостната процедура, разписана в Наредбата за конкурсите на магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт вкл.

извършената преценка от страна на Комисията по професионална етика към Съдийската колегия на ВСС респ. изготвеното от тази комисия мотивирано становище гарантират, че избраният за административен ръководител действително спазва изискванията, съдържащи се в Кодекса за етично поведение на българските магистрати и притежава необходимите нравствени качества за заемането на тази длъжност.

Конкретно за мен са налице и допълните обстоятелства за липса на необходимост да премина такова обучение след евентуалния ми избор за административен ръководител, тъй като аз на практика вече съм преминал такова в качеството си на член и председател на Комисията по професионална етика в Окръжен съд – Сливен преди няколко години.

4. Как административният ръководител може да бъде полезен на съдията-наставник?

Правомощията на административния ръководител по отношение работата на съдията-наставник са уредени както чл.242 ал.1 от ЗСВ, така и подробно в Правилата за дейността на съдиите-наставници. Съгласно чл.9 от цитираните Правила, административният ръководител организира и контролира дейността на съдиите-наставници, като издава заповед за определяне на съдията – наставник в 14-дневен срок от встъпването в длъжност на младши съдията/първоначално назначения съдия; следи за изпълнението на техните задължения и за своевременното изготвяне и изпращане на доклада по чл. 11, т.7; обобщава нуждите от допълнително обучение на младши съдията/първоначално назначения съдия и да прави предложения за обучение до Националния институт на правосъдието и прави предложения за допълнително обучение на младши съдията/първоначално назначения съдия въз основа на информацията от доклада по чл. 11, т. 7.

В Окръжен съд – Сливен в момента има един младши съдия и за негов наставник е назначен съдия, който е изключителен професионалист и е вече доказал се по отношение на способностите си ефективно и резултатно да наблюдава и подпомага професионалното развитие на младшия съдия; да насърчава младшия съдия за аналитично и критично мислене в професионалната дейност и при подготовката на съдебни актове; да подпомага младшия съдия при придобиването на социални умения, съобразени с изискванията на Кодекса за етично поведение на

българските магистрати т.е. при осъществяване на задълженията си, произтичащи от разпоредбата на чл. 11 от Правилата.

Административният ръководител би могъл да подпомогне дейността на съдията-наставник посредством съобразяването на графици за съдебните заседания и графици за дежурствата с необходимостта от осъществяване на функциите му на наставник по отношение на младшия съдия; посредством осигуряването на възможности за повишаване на професионалната си квалификация чрез участието в семинари и обучения; посредством провеждането на лични срещи както с младшия съдия, така и със съдията-наставник с оглед разрешаването на конкретни проблеми.

5. Каква е ефективността на етичните комисии по места в органите на съдебната власт, според Вас?

Както е известно, функциите и правомощията на комисииите за професионална етика в съдилищата са уредени детайлно в Правилата за организацията и дейността на комисииите за професионална етика в съдилищата. Според тези Правила етичните комисии по места са помощни органи към Комисията за професионална етика към Съдийската колегия на ВСС. Техните правомощия са изключително сериозни, доколкото те изготвят становища относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт; изготвят становища относно спазване на правилата за етично поведение при атестиране на магистратите от съответния орган на съдебната власт и извършват проверки за наличие на поведение, противоречащо на правилата за професионална етика, регламентирани в Кодекса за етично поведение на българските магистрати и предоставят резултатите от проверката на съответния административен ръководител и Комисия по професионална етика към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

Не съм в състояние да дам оценка за ефективността на етичните комисии в другите органи на съдебната власт, но считам, че в Окръжен съд – Сливен действащата в момента комисия, а е предходните комисии изпълняват пълноценно и ефективно възложените им правомощия вкл. при извършването на проверки по конкретни сигнали срещу магистрати. Тези ми впечатления са и от участието ми в предходни състави на тези комисии в нашия съд, като неин член и председател.

6. Ясни, прозрачни и справедливи ли са критериите за допълнително възнаграждение на съдиите, съдебните служители и съдебната администрация, според Вас?

Мнението ми, че критериите за допълнително възнаграждение на съдиите, съдебните служители и съдебната администрация са достатъчно ясни, прозрачни и справедливи. Тези критерии се съдържат и извеждат от Правилата за определяне и изплащане на средства за допълнителни трудови възнаграждения, приети с решение на пленума на ВСС.

Считам, че в Окръжен съд – Сливен винаги адекватно е отчитан приноса на всеки съдия и съдебен служител за постигане на резултатите от дейността на този съдебен орган. Във всички случаи е било отчитано и периодичното атестиране на съдебните служители, както и резултатите от дейността на всеки един магистрат, съобразено с препоръките от извършените през съответната година както инстанционни проверки, така и проверки от Инспектората към ВСС.

7. Има ли необходимост от промяна в правилата за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи, приети с решение на ВСС през 2013 г. и променени с решение на пленума на ВСС през ноември 2017 г.?

Действително сравнително рядко се прилагат възможностите за поощряване, като наблюденията ми са, че обикновено това се случва при пенсиониране на даден магистрат и за съжаление в случай на настъпване на смърт. Мнението ми, че съществуващите Правила за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи в достатъчна степен регламентират както основанията, така и процедурата за поощряване на магистрати и проблемът не е в правната регламентация, а в приложението ѝ. В тази връзка считам, че е много важна ролята на лицата, които могат да инициират такава процедура и особено административните ръководители. Последните следва да бъдат по-активни вкл. с оглед на поощряване и популяризиране както на конкретно постигнати резултати, така и цялостно поведение. По мое убеждение това би въздействало изключително стимулиращо и би било реално признание за високия професионализъм и нравствените качества на даден магистрат,

а от друга страна би допринесло и за повишаване на общественото доверие към дадения орган на съдебната власт и би популяризирирало дейността на конкретния орган.

8. Във връзка с дългогодишния Ви опит като лице за връзка с обществеността каква е нагласата на обществото към съда и правораздавателната му дейност? Смятате ли, че общественото отношение към съдебната власт се е променило през всички тези години?

Действително, както съм посочил в концепцията си, в продължение на повече от 15 години ми беше възложено и осъществявах функциите на лице за връзка с медиите/обществеността и в това си качество считам, че допринесох за адекватното и обективно отразяване на работата на съда както на местно, така и на национално ниво вкл. чрез установените от мен професионални и лични контакти /на принципна основа/ с представителите на местните медии, а и с представители на някои национални медии. Тази дейност продължавам да осъществявам и към настоящия момент, в качеството си на и.ф. административен ръководител – председател на Окръжен съд – Сливен. Дано не прозвучи нескромно, но именно дългогодишния ми опит по отношение на контактите с медиите вкл. в случаи на т.нар. „комуникационни кризи“ позволи адекватно да се реагира при констатирането на заболял от Ковид-19 магистрат в сградата на съда в Сливен през м.юни 2020г. и своевременно и адекватно да бъде информирана обществеността в града и в страната за действителното състояние, за предприетите мерки и за организацията на работата на съдебните институции в условията, наложени от пандемията.

Убеден съм, че заедно с колегите си, с които сме участвали в различните инициативи насочени към откритост и прозрачност на работата на нашия съд, съм допринесъл за положителна промяна на нагласата на обществото конкретно към нашия съд и неговата правораздавателна дейност.

Съобразявайки се с указанията и препоръките в Комуникационната стратегия на съдебната власт 2012 – 2020г., както и тези в Медийната стратегия на съдебната власт, използването на създадените лични ми контакти с представителите на медиите и

търпеливото и честно отношение към тях вкл. придружено с разясняването на конкретните правни процедури, с обясняването на фактическите и правните съображения за постановените съдебни актове, направи възможно в преобладаващия брой случаи работата на съда да бъде отразена обективно и непредубедено, а това във всички случаи допринася за повишаване на общественото доверие към съдебната власт.

По моя преценка и конкретно за района на Окръжен съд – Сливен, считам, че през годините отношението на обществото се е променило в положителна посока.

гр.Сливен
21.07.2020 г.

С уважение

/Мартин Данчев/